

Partij voor de Dieren

Woudenberg, 4 november 2022

Geacht College, geachte raadsleden,

Wij sturen u deze brief naar aanleiding van een aantal zeer verontrustende berichten in diverse media:

- <https://www.volkskrant.nl/nieuws-achtergrond/smog-en-fijnstof-liggen-op-de-loer-deze-winter-consument-hamstert-haardhout-uit-angst-voor-gastekorten~b6de6dc14/>
- <https://nos.nl/artikel/2448969-kinderen-hebben-het-goed-in-nederland-wel-zorgen-om-luchtverontreiniging>
- <https://www.parool.nl/nederland/bijna-miljoen-longpatienten-hebben-klachten-door-luchtvervuiling~b9672665/>

Zoals u in bovenstaande artikelen kunt lezen maken experts zich ernstige zorgen over een verdere verslechtering van de luchtkwaliteit mede door de massale aankoop van haardhout en houtkachels. Deze verwachte verslechtering heeft direct te maken met dreigende gastekorten en de torenhoge energieprijzen. De situatie die wordt voorspeld beloofd komende winter weinig goeds voor alle mensen in woonomgevingen. Voor kwetsbare mensen zoals kinderen, ouderen, mensen met (long) COVID en longpatiënten is dit een regelrechte ramp.

De KidsRights Index waaraan in het NOS-artikel wordt gerefereerd spreekt over het hoogste aantal kinderen dat aan astma lijdt van Europa. In het artikel wordt een verband gelegd met uitstoot door autoverkeer, maar, zoals het RIVM vorig jaar februari reeds publiceerde, is de houtkachel met 23% verantwoordelijk voor de grootste fijnstof uitstoot in Nederland. En laat fijnstof nu juist de grootste oorzaak zijn voor het ontstaan van longziekten.

De Nederlandse Haarden en Kachelbranche (NHK) voert actief campagne om invloed uit te oefenen op de maatregelen die gemeenten nemen om de luchtkwaliteit te verbeteren. Zij geven advies aan gemeenten en organiseren “voorlichtings”-workshops om burgers te adviseren hoe zij de luchtkwaliteit kunnen verbeteren. Deze activiteiten zijn in feite verkapte vormen van reclame en leiden tot een verdere acceptatie van het gebruik van de houtkachel en haardhout als

warmtebron. Het gebruik van houtkachels is in de afgelopen jaren flink gestegen, mede dankzij de bemoeienis van deze branche. De NHK probeert te voorkomen dat het product houtkachel en houtverbranding een negatieve bijklank krijgt. In dat licht moet deze bijdrage en uitingen in de media zoals, “de NHK pleit voor een kachel APK” en de “NHK maakt zich grote zorgen over de kans op schoorsteenbranden komende winter” worden gezien.¹

De coöperatieve opstelling van de NHK is slechts beeldvorming en in feite een manier om de verkoop van houtkachels te stimuleren. Dit strookt op geen enkele wijze met het doel van het Schone Lucht Akkoord. De adviezen zoals bijvoorbeeld de Zwitserse stookmethode en de promotie van de Eco-design houtkachel zijn ofwel achterhaald, ofwel onvoldoende wetenschappelijk onderbouwd. Er ontstaat dan ook een reboundeffect. Houtstook is op geen enkele wijze goed voor gezondheid en milieu, en de Eco-design houtkachel stoot evenveel fijnstof uit als bijvoorbeeld een oude DIN+ houtkachel volgens TNO.² Ook volgens het RIVM is er geen wetenschappelijk bewijs dat deze methode schoner of gezonder is: “Met het beperken van de emissies nemen ook de schadelijke effecten op de gezondheid af. Het RIVM kan echter op basis van deze beperkte gegevens de effecten op de gezondheid onvoldoende inschatten.” De Zwitserse stookmethode is dubieus en kan daarom maar beter gestaakt worden.³

Maatregelen tegen houtstook in Gemeente Woudenberg

Als er geen maatregelen worden genomen om houtstook in woonomgevingen terug te dringen, is het eenvoudig te voorspellen waar het met de volksgezondheid heen gaat de komende jaren. Volgens Lars Hein (hoogleraar Universiteit Wageningen) is alleen houtstook nu al verantwoordelijk voor 3.000 vroegtijdig overlijdens per jaar in Nederland. De huidige gemeentelijke aanpak is op dit moment volstrekt onvoldoende. Een mentaliteitsverandering is dringend nodig, het probleem mag niet meer gebagatelliseerd worden: slachtoffers moeten serieus worden genomen.

Een goede voorlichtingscampagne zou volgens ons aandacht moeten besteden aan:

- De schadelijkheid van fijnstof en ultrafijnstof (12000 doden per jaar, hoogste aantal kinderen met astma van Europa, vermindering van de levenskwaliteit);
- veilige en schone alternatieven voor houtstook;
- de gezamenlijk gedragen verantwoordelijkheid voor schone lucht: je stookt niet omdat de buurt er ziek van wordt.

Daarnaast zouden subsidies verstrekt moeten worden voor verdere verduurzaming van de woning (nul op de meter), isolatie, zonnepanelen of aan gezinnen die te kampen hebben met energiearmoede.

¹ <https://www.maxmeldpunt.nl/wonen/haarden-en-kachelbranche-pleit-voor-kachel-apk/>
<https://www.ad.nl/binnenland/ernstige-zorgen-over-risico-op-schoorsteenbranden-grote-groep-heeft-geen-idee-waar-zij-mee-bezig-is~a47267b7/>

² <https://publications.tno.nl/publication/34637537/vEIGPE/TNO-2020-R10652.pdf>

³ <https://open.overheid.nl/repository/ronl-a38cfe1c-9b69-4e98-958f-30a785d499f9/1/pdf/bijlage-rivm-reactie-op-kamerstuk-30175-nr-382-stand-van-zaken-houtstook.pdf>

Wij roepen de gemeente Woudenberg op om:

- Krachtig in te zetten op ontmoediging van houtstook in Woudenberg;
- op te komen voor de slachtoffers van luchtvervuiling door te zorgen voor schone lucht in alle wijken;
- niet in zee te gaan met branchepartijen zoals de NHK bij voorlichtingscampagnes;
- indien nodig een stookverbod in te voeren;⁴
- tussentijds houtrookvrije of emissie arme zones in te stellen;
- juridische ondersteuning te bieden voor slachtoffers van houtstook;
- gebruik te maken van de juiste expertise, kennis en kunde bij het ontmoedigen van houtstook, zoals bijvoorbeeld aanwezig bij Stichting Houtrookvrij⁵

Laat de gemeente Woudenberg het voortouw nemen en een voorbeeld zijn voor alle andere gemeentes in Nederland. Uiteraard kan de werkgroep Partij voor de Dieren Woudenberg de gemeente nader adviseren over welke maatregelen noodzakelijk en het meest effectief zijn.

De Woudenberger heeft Dinsdag 1 November j.l. op pagina 9 ruim aandacht besteed aan deze problematiek en bovengenoemde PvdD standpunten.

Hoogachtend,
Werkgroep Partij voor de Dieren Woudenberg

⁴ <https://t.co/IU5VmcBj9k?ssr=true>

⁵ [Animaties over effecten houtstook binnen- en buitenklimaat - Stichting Houtrookvrij](#)